

in nomine sanctorum Martyrum, & Confessorum: in nomine sanctorum Monachorum, & Eremitarum: in nomine sanctorum Virginum, & omnium Sanctorum, & Sanctarum Dei: hodie sit in pace locus tuus, & habitatio tua in sancta Sion. Per eundem Christum Dominum nostrum, R. Amén.

ORATIO

DEUS misericors, Deus clemens, Deus qui secundum multitudinem miserationum tuarum peccatum penitentium deses, & præteritorum criminum culpas venia remissionis evacuas: respice propitius super hunc famulum tuum N. & remissionem omnium peccatorum suorum tota cordis confessione poscentem deprecatus exaudi. Renova in eo piissime Pater, quidquid terrena fragilitate corruptum, vel quidquid diabolica fraude violatum est: & unitati corporis Ecclesiæ membrum redemptionis annecte. Miserere Domine gemituum, miserere lacrymarum ejus: & non habentem fiduciam, nisi in tua misericordia, ad tuæ Sacramentum reconciliationis admitte. Per Christum Dñm nostrum, & Amén.

Commando te omnipotenti Deo, charissime frater, & ei, cujus es creatura, committo: ut cum humanitatis debitum, morte interveniente, persolveris, ad auctorem tuum, qui te de limo terræ formaverat, revertaris. Egredienti itaque animæ tuæ de

cōpore splendidus Angelorum cætus occurrat: iudex Apostolorum tibi senatus adveniat: candidatorum tibi Martyrum triumphator exercitus obviet: liliata rutilantium te Confessorum turma: circumdet: jubilantium te Virginum chorus excipiat: & beatæ quietis in sinu Patriarcharum te complexus astringat: mittis atque festivus Christi Jesu tibi aspectus appareat, qui te inter assistentes sibi jugiter interesse decernat, Ignores omne quod horret in tenebris, quod stridet in flammis, quod cruciat in tormentis. Cedat tibi terribis satanæ cum satellitibus suis: in adventu tuo, te comitantibus Angelis, contremiscat, atque in æternæ noctis chaos immane diffugiat. Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus: & fugiant qui oderunt eum à facie ejus. Sicut deficit fumus, deficiant: sicut fluit cera à facie ignis: sic pereant peccatores à facie Dei: & justi epulentur, & exultent in conspectu Dei: Confundantur igitur, & erubescant omnes tartaræ legiones, & ministri satanæ iter tuum impedire non audeant. Liberet te à cruciatu Christus, qui pro te crucifixus est. Liberet te ab æterna morte Christus, qui pro te mori dignatus est Constituat te Christus Filius Dei vivi intra paradisi sui semper amœna virentia, & inter oves suas te verus ille Pastor agnoscat. Ille ab omnibus peccatis tuis te absolvat: atque ad dexteram suam in electorum suorum te sorte constituat. Redemptorem tuum facie ad

faciem videas, & præsens semper assistens, manifestissimam beatis oculis aspicias veritatem. Constitutus igitur inter agmina beatorum, contemplationis divinæ dulcedine potiaris in sæcula sæculorum. R. Amén.

ORATIO.

Suscipe Domine servum tuum in locum sperandæ sibi salvationis à misericordia tua. R. Amén.

Libera Domine animam servi tui ex omnibus periculis inferni, & de laqueis pœnarum, & ex omnibus tribulationibus. R. Amén.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti Henoch, & Eliam de communi morte mundi. R. Amén.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti Noë de diluvio. R. Amén.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti Abraham de Ur Chaldæorum. R. Amén.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti Job de passionibus suis. R. Amén.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti Isaac de hostia, & de manu patris sui Abrahæ. R. Amén.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti Lot de Sodomis, & de flamma ignis. R. Amén.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti Moysen de manu Pharaonis Regis Ægyptiorum. R. Amén.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti Danielem de lacu leonum. R. Amén.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis, & de manu regis iniqui. R. Amén.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti Susannam de falso crimine. R. Amén.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti David de manu regis Saul, & de manu Goliath. R. Amén.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti Petrum, & Paulum de carceribus. R. Amén.

Et sicut beatissimam Theclam virginem, & martyrem tuam de tribus atrocissimis tormentis liberasti, sic liberare digneris animam hujus servi tui, & tecum facias in bonis congaudere cælestibus. R. Amén.

ORATIO.

Commendamus tibi, Domine, animam famuli tui N, precamurque te Domine Jesu Christe, Salvator mundi, ut propter quam ad terram misericorditer descendisti, Patriarcharum tuorum sinibus insinuare non renuas. Agnosce Domine creaturam tuam, non à dijs alienis creatam, sed à te solo Deo vivo & vero: quia non est alius Deus præter te, & non est secundum opera tua. Latifica Domine animam ejus in conspectu tuo, & ne memineris iniquitatum ejus antiquarum, & ebrietatum, quas suscitavit furor, sive fervor mali desiderij. Licet enim peccaverit, tamen Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum non negavit, sed credidit, & zelum Dei in se habuit, & Deum, qui fecit omnia, fideliter adoravit.

ORATIO.

Delicta juventutis, & ignorantias ejus, quæsumus
ne memineris Domine: sed secundum mag-
nam misericordiam tuam memor esto illius in gloria
claritatis tuæ. Aperiantur ei coeli, collatentur illi An-
geli. In regnum tuum Domine servum tuum suscipe.
Suscipiat eum sanctus Michaël Archangelus Dei, qui
militiæ cælestis meruit principatum. Veniant illi ob-
viam sancti Angeli Dei, & perducant eum in civita-
tem coelestem Jerusalem. Suscipiat eum B. Petrus
Apostolus, cui à Deo claves regni cælestis traditæ
sunt. Adjuvet eum sanctus Paulus Apostolus, qui
dignus fuit esse vas electionis Intercedat pro eo
sanctus Joannes electus Dei Apostolus, cui revelata
sunt secreta cælestia. Orent pro eo omnes sancti
Apostoli, quibus à Domino data est potestas ligandi
atque solvendi. Intercedant pro eo omnes Sancti &
electi Dei, qui pro Christi nomine tormenta in hoc
saeculo sustinuerunt: ut vinculis carnis exutus, perveni-
re mereatur ad gloriam regni cælestis: præstante Do-
mino nostro Jesu Christo: Qui cum Patre & Spiritu
santo vivit, & regnat in secula sæculorum. Amen.

*Pero si por más largo tiempo agonizare podrá leer-
sele el siguiente Evangelio de San Juan.*

Joann. 17.

Sublevatis oculis in cælum: Jesus dixit: Pater
venit hora, clarifica Filium tuum, ut Filius
tuus clarificet te. Sicut dedisti ei potestatem

omnis carnis, ut omne, quod dedisti ei, det eis vitam
æternam. Hæc est autem vita æterna: Ut cognoscant
te, solum Deum verum, & quem misisti Jesum Chris-
tum. Ego te clarificavi super terram, opus consum-
mavi, quod dedisti mihi, ut faciam, & nunc clari-
fica me tu Pater apud te ipsum, claritate, quam
habui, priusquam mundus, esset, apud te. Manifestavi
nomen tuum hominibus, quos dedisti mihi de mun-
do. Tui erant, & mihi eos dedisti: & sermonem
tuum servaverunt. Nunc cognoverunt, quia omnia
quæ dedisti mihi, abs te sunt, quia verba quæ dedisti
mihi, dedi eis: & ipsi acceperunt, & cognoverunt
verè, quia à te exivi, & crediderunt quia tu me
misisti. Ego pro eis rogo: Non pro mundo rogo,
sed pro his quos dedisti mihi quia tui sunt: & mea
omnia tua sunt, & tua mea sunt: & clarificatus sum
in eis. Et jam non sum in mundo, & hi in mundo
sunt, & ego ad te venio. Pater sancte, serva eos in
nomine tuo, quos dedisti mihi: ut sint unum, sicut
& nos. Cum essem cum eis, ego servabam eos in
nomine tuo. Quos dedisti mihi, custodivi: & nemo
ex eis periit, nisi filius perditionis, ut Scriptura im-
pleatur. Nunc autem ad te venio: & hæc loquor in
mundo, ut habeam gaudium meum impletum in
semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum, & mun-
dus eos odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut
& ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos
de mundo, sed ut servés eos à malo. De mundo
non sunt, sicut & ego non sum de mundo. Sancti-
fica eos in veritate. Sermo tuus veritas est, Sicut tu
me misisti in mundum, & ego misi eos in mundum.

Et pro eis ego sanctifico me ipsū: ut sint & ipsi sanctificati in veritate. Non pro eis autem rogo tantum, sed & pro eis, qui credituri sunt per verbum eorum in me: ut omnes unum sint sicut tu Pater in me, & ego in te, ut & ipsi in nobis unum sint: ut credat mundus, quia tu me misisti. Et ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis, ut sint unum, sicut & nos unum sumus. Ego in eis, & tu in me: ut sint consummati in unum: & cognoscat mundus, quia tu me misisti, & dilexisti eos, sicut & me dilexisti. Pater, quos dedisti mihi, volo ut ubi sum ego, & illi sint mecum: ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi: quia dilexisti me ante constitutionem mundi. Pater juste, mundus te non cognovit: ego autem te cognovit: & hi cognoverunt, quia tu me misisti. Et notum feci eis nomen tuum, & notum faciam: ut dilectio, qua dilexisti me, in ipsis sit, & ego in ipsis.

Passio Domini nostri Jesu Christi secundum Joannem.

Cap. 18.

IN illo tempore: Egressus est Jesus cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse, & discipuli ejus. Sciebat autem & Judas, qui tradebat eum, locum: quia frequenter Jesus convenerat illuc cum discipulis suis, Judas ergo cum accepisset cohortem, & a Pontificibus & Phari-

sais ministros, venit illuc cum laternis, & facibus, & armis. Jesus itaque sciens omnia, quae ventura erant super eum, processit, & dixit eis: Quem quaeritis? Responderunt ei: Jesum Nazarenum. Dixit eis Jesus: Ego sum. Stabat autem & Judas, qui tradebat eum, cum ipsis. Ut ergo dixit eis: Ego sum: abierunt retrorsum, & ceciderunt in terram. Iterum ergo interrogavit eos: Quem quaeritis? Illi autem dixerunt: Jesum Nazarenum. Respondit Jesus: Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me quaeritis, sinite hos abire. Ut impleretur sermo, quem dixit: Quia quos dedisti mihi, non perdi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habens gladium, eduxit eum: & percussit pontificis servum: & abscidit auriculam ejus dexteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Jesus Petro: Mitte gladium tuum in vaginam Calicem, quem dedit mihi Pater, non bibam illum? Cohors ergo, & tribunus, & ministri Judaeorum comprehenderunt Jesum, & ligaverunt eum: & adduxerunt eum ad Annam primum: erat enim socer Caipha, qui erat pontifex anni illius. Erat autem Caiphas, qui consilium dederat Judaeis: Quia expedit, unum hominem mori pro populo. Sequebatur autem Jesum Simon Petrus, & alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus pontifici, & introivit cum Jesu in atrium pontificis. Petrus autem stabat ad ostium foris. Exiit ergo discipulus alius, qui erat notus pontifici, & di-

xit ostiaria: & introduxit Petrum. Dicit ergo Petto ancilla ostiaria: Numquid & tu ex discipulis es hominis istius? Dixit ille: Non sum. Stabant autem servi, & ministri ad prunas, quia frigus erat, & calefaciebant se. erat autem cum eis & Petrus stans, & calefaciens se. Pontifex ergo interrogavit Jesum de discipulis suis & de doctrina ejus. Respondit ei Jesus: Ego palam locutus sum mundo: ego semper docui in synagoga, & in templo quo omnes Judæi conveniunt: & in occulto locutum sum nihil. Quid me interrogas? Interroga eos, qui audierunt, quid locutus sim ipsis: ecce hi sciunt, quæ dixerim ego. Hæc autem cum dixisset, unus assistens ministrorum dedit alapam Jesu, dicens: Sic respondes pontifici? Respondit ei Jesus: Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo: si autem bene, quid me cædis? Et missit eum Annas ligatum ad Caipham Pontificem. Erat autem Simon Petrus stans, & calefaciens se. Dixerunt ergo ei Numquid & tu ex discipulis ejus es? Negavit ille, & dixit: Non sum. Dicit ei unus ex servis pontificis, cognatus ejus, cujus absceidit Petrus auriculam: Nonne ego te vidi in horto cum illo? Iterum ergo negavit Petrus: & statim gallus cantavit. Adducunt ergo JESUM à Caipha in prætorium. Erat autem mane: & ipsi non introierunt in prætorium, ut non contaminentur sed ut manducarent Pascha. Exiit ergo Pilatus ad eos foras & dixit: Quam accusationem affertis adversus hominem hunc? Responderunt, & di-

xerunt ei: Si non esset hic malefactor, non tibi tradissemus eum. Dixit ergo eis Pilatus: Accipite eum vos, & secundum legem vestram judicate eum. Dixerunt ergo ei Judæi: Nobis non licet interficere quemquam. Ut sermo JESU impleretur, quem dixit, significans qua morte esset moriturus. Introiit ergo iterum in prætorium Pilatus, & vocavit JESUM, & dixit ei. Tu es Rex Judæorum? Respondit JESUS: A temetipso hoc dicis, an alij dixerunt tibi de me? Respondit Pilatus: Numquid ego Judæus sum? Gens tua, & pontifices tradiderunt te mihi: quid fecisti? Respondit JESUS: Regnum meum non est de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri mei utique decertarent, ut non traderer Judæis: nunc autem regnum meum non est hinc. Dixit itaque ei Pilatus: Ergo Rex es tu? Respondit JESUS: Tu dicis quia Rex sum ego. Ego in hoc natus sum, & ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati: omnis, qui est ex veritate, audit vocem meam. Dicit ei Pilatus: Quid est veritas? Et cum hoc dixisset, iterum exiit ad Judæos, & dicit eis: Ego nullam invenio in eo causam. Est autem consuetudo vobis, ut unum dimittam vobis in Pascha: vultis ergo dimittam vobis Regem Judæorum? Clamaverunt ergo rursus omnes, dicentes: Non hunc, sed Barabham. Erat autem Barabbas latro. Tunc ergo apprehendit Pilatus JESUM & flagellavit. Et millites

plēctentes coronam de spinis imposuerunt capiti ejus: & veste purpurea circumdederunt eum. Et veniebant ad eum, & dicebant: Ave Rex Judæorum. Et dabant ei alapis. Exiit ergo iterum Pilatus foras, & dicit eis: Ecce adduco vobis eum foras, ut cognoscatis, quia nullam invenio in eo causam. (Excivit ergo JESUS portans coronam spineam, & purpureum vestimentum) Et dicit eis: Ecce homo. Cum ergo vidissent eum pontifices, & ministri clamabant, dicentes: Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Accipite eum vos, & crucifigite: ego enim non invenio in eo causam. Responderunt ei Judæi: Nos legem habemus, & secundum legem debet mori, quia Filium Dei se fecit. Cum ergo audisset Pilatus hunc sermonem, magister timuit. Et ingressus est prætorium iterum: & dixit ad JESUM. Unde es tu? JESUS autem responsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilatus: Mihi non loqueris: Nescis quia potestatem habeo crucifigere te, & potestatem habeo dimittere te? Respondit JESUS: Non haberes potestatem adversum me ullam, nisi tibi datum esset desuper. Propterea qui me tradidit tibi, majus peccatum habet. Et exinde quærebat Pilatus dimittere eum. Judæi autem clamabant, dicentes: Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris. Omnis enim, qui se Regem facit, contradicit Cæsari. Pilatus autem eum audisset hos sermones, adduxit foras Jesum, & sedit pro tribunali in loco, qui dicitur Lithostrōtos, Hebraicè autem Gabbatha. Erat autem

Parasceve Paschæ, hora quasi sexta, & dicit Judæis: Ecce Rex vester. Illi autem clamabant: Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Regem vestrum crucifigam? Responderunt pontifices: Non habemus Regem, nisi Cæsarem. Tunc ergo tradidit eis illum, ut crucifigeretur. Susceperunt autem JESUM, & eduxerunt. Et bajulans sibi crucem exiit in eum, qui dicitur Calvaria locum, Hebraice autem Gólgotha: ubi crucifixerunt eum, & cum eo alios duos, hinc & hinc, medium autem JESUM. Scripsit autem & titulum Pilatus & posuit super crucem. Erat autem scriptum: JESUS Nazarenus, Rex Judæorum. Hunc ergo titulum multi Judæorum legerunt: quia prope civitatem erat locus, ubi crucifixus est JESUS: Et erat scriptum Hebraicè, Grecè, & Latinè. Dicebant ergo Pilato pontifices Judæorum: Noli scribere, Rex Judæorum: sed quia ipse dixit: Rex sum Judæorum. Respondit Pilatus. Quod scripsi, scripsi. Milites ergo cum crucifixissent eum, acceperunt vestimenta ejus (& fecerunt quatuor partes: unicuique militi partem) & tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper & intexta per totum. Dixerunt ergo ad invicem: Non scindamus eam, sed sortiamur de illa cuius sit. Ut Scriptura impleretur dicens: Partiti sunt vestimenta mea sibi, & in vestem meam miserunt sortem. Et milites quidem hæc fecerunt. Stabant autem juxta crucem JESU Mater ejus, & soror Matris ejus Maria Cleopha, & Maria Magdalene. Cum vidisset ergo

JESUS Matrem, & discipulum stantem, quem diligebat dicit Matri suae: Mulier ecce filius tuus. Deinde dicit discipulo: Ecce Mater tua. Et ex illa hora accipit eam discipulus in sua. Postea sciens JESUS, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Vas ergo erat positum aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto, hyssopo circumponentes, obtulerunt ori ejus. Cum ergo accepisset JESUS acetum, dixit: Consummatum est. Et inclinato capite tradidit spiritum. Judei ergo (quoniam Parasceve erat) ut non remaneret in cruce corpora sabbato (erat enim magnus dies ille sabbati) rogaverunt Pilatum ut frangerentur eorum crura, & tollerentur. Venerunt ergo milites: & primi quidem fregerunt crura, & alterius qui crucifixus est cum eo. Ad JESUM autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura: sed unus militum lancea latus ejus aperuit, & continuo exiit sanguis, & aqua. Et qui vidit, testimonium perhibuit: & verum est testimonium ejus. Et ille scit, quia vera dicit: ut & vos credatis. Facta sunt enim haec, ut Scriptura impleretur: Os non comminet is ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit: Videbunt in quem transfixerunt. Post haec autem rogavit Pilatum Joseph ab Arimathaea (eo quod esset discipulus JESU, occultus autem propter metum Judaeorum) ut tolleret corpus JESU. Et permisit Pilatus. Venit ergo, & tulit corpus JESU. Venit autem & Nicodemus, qui venerat

ad JESUM nocte primam, ferens misturam myrrhae, & aloës, quasi libras centum. Acceperunt ergo corpus JESU, & ligaverunt illud interius cum aromatis, sicut mos est Judaeis sepelire. Erat autem in loco ubi crucifixus est, hortus, & in horto monumentum novum, in quo nondum quisquam positus erat. Ibi ergo propter Parasceven Judaeorum, quia juxta erat monumentum, posuerunt JESUM.

Oracion a Jesu Christo Señor nuestro, s bre todos los pasos de su Pasion, que puliendo, dirá el moribundo, ó sino, otro por él.

v. Adoramus te Christe, & benedicimus tibi.

R. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti mundum.

DEUS, qui pro redemptione mundi voluisti nasci, circumcidi, a Judaeis reprobari, a Juda traditore osculo tradi, vinculis aligari, sicut agnus innocens ad victimam duci, atque conspectibus Annæ, Caiphæ, Pilati, & Herodis indecenter offerri, a falsis testibus accusari, flagellis, & opprobrijs vexari, spitibus conspui, spinis coronari, colaphis cædi, arundine percuti, facie velari, vestibus exui, cruci clavibus affigi in cruce levari, inter latrones deputari, felle & aceto potati, & lancea vulnerari: Tu Domine per has sanctissimas penas tuas, quos ego indignus recibo, & per sanctam crucem, & mortem tuam libera me, (ó si otro la dice, libera famulum tuum N, ó si es muger,

Ancillam tuam N.) á pœnis inferni, & perducere digneris, quo perduxisti latronem tecum crucifixum. Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivis, & regnas in sæcula sæculorum. Amén.

Tambien pueden decirse los siguientes Psalmos.

Psalm. 117.

Confitemini Domino quoniam bonus: * quoniam in sæculum misericordia ejus.
 Dicat nunc Israël, quoniam bonus: * quoniam in sæculum misericordia ejus.
 Dicat nunc domus Aaron: * quoniam in sæculum misericordia ejus.
 Dicant nunc qui timent Dominum: * quoniam in sæculum misericordia ejus,
 De tribulatione invocavi Dominum: * & exaudivit me in latitudine Dominus.
 Dominus mihi adjutor: * non timebo quid faciat mihi homo.
 Dominus mihi adjutor: * & ego despiciam inimicos meos.
 Bonum est confidere in Domino, * quam confidere in homine.
 Bonum est sperare in Domino, * quam sperare in principibus.
 Omnes Gentes circumierunt me: * in nomine Domini quia ultus sum in eos.
 Circumdantes circumdederunt me: * & in nomine Domini quia ultus sum in eos.

Circumderunt me sicut apes, & exarserunt sicut ignis in spinis: * in nomine Domini quia ultus sum in eos.
 Impulsus eversus sum ut caderem: * & Dominus suscepit me.

Fortitudo mea, & laus mea Dominus: * & factus est mihi in salutem.

Vox exultationis, & salutis, * in tabernaculis justorum.

Dextera Domini fecit virtutem: dextera Domini exaltavit me, * dextera Domini fecit virtutem:

Non moriar, sed vivam: * & narrabo opera Domini.

Castigans castigavit me Dominus: * & morti non tradidit me.

Aperite mihi portas justitiæ, ingressus in eas confitebor Domino: * hæc porta Domini, justi intrabunt in eam.

Confitebor tibi quoniam exaudivisti me: * & factus es mihi in salutem.

Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes: * hic factus est in caput anguli.

A Domino factum est istud: * & est mirabile in oculis nostris.

Hæc est dies, quam fecit Dominus: * exultemus, & lætemur in ea.

O Domine salvum me fac, ó Domine bene prospere: * benedictus qui venit in nomine Domini.

Benediximus vobis de domo Domini: * Deus Dominus, & illuxit nobis.

Constituite diem solemneam in condensis, * usque ad cornu altaris.

Deus meus es tu, & confitebor tibi: * Deus meus es tu, & exaltabo te.

Confitebor tibi, quoniam exaudisti me: * & factus es mihi in salutem.

Confitemini Domino quoniam bonus: * quoniam in seculum misericordia ejus. Gloria Patri, &c.

Psalmus. 118.

BEati immaculati in via: * qui ambulant in lege Domini.

Beati qui scrutantur testimonia ejus: * in toto corde exquirunt eum.

Non enim qui operantur iniquitatem, * in vijs ejus ambulaverunt.

Tu mandasti * mandata tua custodire nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ, * ad custodiendas justificationes tuas.

Tunc non confundar, * cum perspexero in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis: * in eo quod didici justitia justitiæ tuæ.

Justificationes tuas custodiam: * non me derelinquas usquequaque.

In quo corrigit adolescentior viam suam? * in custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivi te. * ne repellas me à mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua: * ut non peccem tibi.

Benedictus es Domine: * doce me justificationes tuas.

In labis meis: * pronuntiavi omnia judicia oris tui.

In via testimonium tuorum delectatus sum, * sicut in omnibus divitiis.

In mandatis tuis exercebor: * & considerabo vias tuas.

In justificationibus tuis meditabor: * non obliviscar sermones tuos. Gloria Patri, &c.

Retribue servo tuo, vivifica me: * & custodiam sermones tuos.

Revela oculos meos. * & considerabo mirabilia de lege tua.

Incola ego sum in terra: * non abscondas à me mandata tua.

Concupivit anima mea desiderare justificationes tuas, * in omni tempore.

Increpasti superbos. * maledicti qui declinant à mandatis tuis.

Aufer à me opprobrium, & contemptum: * quia testes in omnia tua exquisivi.

Etenim sederunt principes, & adversum me loquebantur: * servus autem tuus exercebatur in justificationibus tuis.

Nam & testimonia tua meditatio mea est: * & consilium meum justificationes tuae.

Adhaesit pavimento anima mea: * vivifica me secundum verbum tuum.

Vias meas enuntiavi, & exaudisti me: * doce me justificationes tuas.

Viam justificationum tuarum instrue me: * & exercebor in mirabilibus tuis.

Dormitavit anima mea praeter tedio: * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitatis amove a me: * & de lege tua miserere mei.

Viam veritatis elegi: * judicia tua non sum oblitus.

Adhaesi testimonijs tuis Domine: * noli me confundere.

Viam mandatorum tuorum cucurri, * cum dilatasti cor meum. Gloria Patri, &c.

Tres Oraciones piadosas, y utiles a los moribundos, que en su agonía se rezarán con tres Padre nuestros, y tres Ave Marias.

Primero se dice: kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster. Ave Maria.

ORATIO.

Domine Jesu Christe, per tuam sanctissimam agoniam, & orationem, qua orasti pro nobis in monte Oliveti, quando factus est sudor tuus sicut guttae sanguinis decurrentis in terram: obse-

cro te, ut multitudinem sudoris tuis sanguinei, quem praeter timoris angustia copiosissime pro nobis effudisti, offerre, & ostendere digneris Deo Patri omnipotenti contra multitudinem omnium peccatorum hujus famuli tui N. & libera eum in hac hora mortis suae ab omnibus poenis, & angustijs, quas pro peccatis suis se timer meruisse. Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivis & regnas Deus in saecula saeculorum. R. Amen.

Segunda vez se dice: Kyrie eleison. Christe eleison. kyrie. eleison. Pater noster. Ave Maria.

ORATIO.

Domine Jesu Christe, qui pro nobis mori dignatus es in cruce, obsecro te, ut omnes amaritudines passionum, & poenarum tuarum, quas pro nobis miseris peccatoribus sustinisti in cruce, maxime in illa hora, quando sanctissima anima tua egressa est de sanctissimo corpore tuo, offerre, & ostendere digneris Deo Patri omnipotenti pro anima hujus famuli tui N. & libera eum in hac hora mortis ab omnibus poenis, & passionibus, quas pro peccatis suis se timer meruisse. Qui cum Patre & Spiritu sancto vivis, & regnas Deus in saecula saeculorum. R. Amen.

Tercera vez se dice: Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster. Ave Maria.

***

Domine Jesu Christe, qui per os Prophetae dixisti: In charitate perpetua dilexi te, ideó attraxi te miserans: obsecro te, ut eandem charitatem tuam, qua te de caelis in terram ad tolerandas omnium passionum tuarum amaritudines attraxit, offerre, & ostendere digneris Deo Patri omnipotenti pro anima hujus famuli tui N. & libera eum ab omnibus passionibus, & poenis, quas pro peccatis suis timet se meruisse. Et salva animam ejus in hac hora exitus sui. Aperi ei januam vitae, & fac eum gaudere cum Sanctis tuis in gloria aeterna. Et tu piissime Domine Jesu Christe, qui redemisti nos preciosissimo sanguine tuo, miserere animae hujus famuli tui, & eam introducere digneris ad semper videntiam, & arcena loca Paradisi, ut vivat tibi amorem indivisibili, qui á te, & ab electis tuis numquam separari potest. Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivis, & regnas Deus in saeculorum. R. Amen.

EN LA ESPIRACION,

§ En este trance tenga presente el Sacerdote asistente lo que se dixo en el fol. 103. § ultimo, De la breve.

URgiendo ya el tiempo de espirar el enfermo, entonces principalmente, todos los circunstantes hinados de rodillas hagan por él mas instante Oracion á Dios. Y el mismo moribundo, si puede diga; y si no puede, el asistente, ó el Sacerdote.

§ En todo este trance debe tener el Sacerdote la candela encendida en la mano, y bendecir con ella una vez al enfermo. Barusfalso num. 13. Tit. 33.

En voz clara diga por el moribundo,
ó en Latin, ó en Castellano.

JESU. JESU. JESU. JESUS. JESUS. JESUS.
Y esto, como tambien lo que se sigue, repitase lo muchas veces á los oidos, si le pareciere.

In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum.

Domine Jesu Christe, suscipe spiritum meum.

Santa MARIA, ora pro me.

MARIA, Mater gratia, Mater misericordia: Tu me ab hoste protege, & hora mortis suscipe.

En tus manos Señor, encomiendo mi Alma.

Señor mio Jesuchristo, recibe mi Alma.

Santa Maria ruega por mí.

Maria Madre de gracia, Madre de Misericordia: defiendeme del enemigo, y en la hora de mi muerte recibeme.

§ A todos los moribundos es util decir al oido lo que manda esta Rubrica, para que al menos en su corazon, lo repitan, y ganen las Indulgencias concedidas por los Señores Sixto V. y Benedicto XIII. á la devota invocacion de los Nombres Santissimos de JESUS, y MARIA, como arriba se dixo, pero principalmente á los que mueren muerte violenta, como aborcado, &c. es provechosissimo repetirselo en alta voz por algun rato despues de executados, porque aun viven: y es conforme á la piedad christiana no dexarlos sin este espiritual socorro en aquel trance. Baruf. desde el n. 5. al 9. Tit. 33.

§ Importa mucho que el parroco, ó Sacerdote asistente no sea facil en creer, que el moribundo ha espirado: debe averiguarlo antes en alguna manera: y puede conocerlo por medio de la misma candela, que tendrá ya en sus manos, por no haver podido mantenerla en las suyas el Agonizante, aplicandole con grande tiento la llama cerca de la boca, y observando atentamente si acaso se agita, ó mueve con algun aliento, ó respiracion, mas que sea muy tenue que de ella salga. Fuera de esto no ha de retirarse luego de la cama, ha de esperar algun

espacio para observar, si despues de la que pareció ultima boqueada, vuelve á boquear, como sucede no pocas vezes. Y para que este espacio se ocupe en provecho del muerto, ó moribundo, convida á los circunstantes á que le ayuden á rezar por el tres Padre nuestro, y tres Ave Marias, ó en honor de la Santissima Trinidad, ó en memoria de los clavos, conque Christo Señor nuestro fue clavado en la Cruz, Y basta no haver conocido claramente que el enfermo ha espirado, no pase adelante *Idem* *Ibid.* desde el n. 12. al 16.

Luego que el Alma haya salido del cuerpo digase este R. Subvenite Sancti Dei, occurrite Angeli Domini. * Suscipientes animam ejus, * Offerentes eam in conspectu Altissimi. V. Suscipiat te Christus, qui vocavit te, & in sinum Abrahamæ Angeli deducant te. R. Suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi. V. Requiem æternam dona ei Domine, & lux perpetua luceat ei. Offerentes eam in conspectu Altissimi, Kyrie eleison, Christe eleison. Kyrie eleison, Pater noster. V. Et ne nos inducas in tentationem. R. Sed libera nos à malo. V. Requiem æternam dona ei Domine. R. Et lux perpetua luceat ei. V. A porta inferi. R. Erue Domine animam ejus. V. Requiescat in pace. R. Amén. V. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te veniat. V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS

Tibi Domine commendamus animam famuli tui N. ut defunctus sæculo tibi vivat, & quæ per fragilitatem humanæ conversationis peccata commisit, tu veniam misericordissimæ pietatis absterge. Per Christum Dominum nostrum. R. Amén

Si el Difunto fuere Obispo, se dice, Famuli tui N. Episcopi: si Sacerdote, Famuli tui N. Sacerdotis, y si muger Famulæ tuæ N. ut defuncta sæculo, &c.

En el interin, segun la costumbre del Lugar, se doblan las campanas, para que los que las oyen encomienden á Dios el Alma del difunto.

§ Los dobles de las campanas solo indirectamente aprovechan á los Difuntos, en quanto mueven á los que los oyen á hacer por ellos Oracion, y ofrecer sufragios: y por eso por los Niños, ó Infantes no se tocan campanas luego que mueren: Quia talium est Regnum Cælorum. *Idem* *Ibid.* n. 25.

§ La siguiente admonicion es de S. Carlos, añ. 1. prov. 3. y tiene aqui su merecido lugar: Cum nullum pietatis officium Parochus in eorum, qui fidei, curaque commissi sunt, salute adjuvanda, prætermittere ulli unquam tempore debeat, tum hoc etiam, audita Parochialis cujuspiam incola morte præstet, ut statim Psalmum. *De profundis*, sancte dicat, & omni animi pietate, menteque supplici, orationem ad hoc officii genus pertinentem habeat, ut dives in misericordia sua Deus, illius Animæ misereatur, cujus etiam ipse, in die itæ rationem est redditurus.

El Concilio Mexic. 2 Lib. 3 Tit. 10 § 8. manda, que muerto algun Obispo, todos los Sacerdotes de su Diocesis, dentro de quatro dias de havida la noticia, esten obligados á decir una Misa por el Obispo difunto: y cada Iglesia, del Obispado, dentro de ocho, á celebrar, sin pompa, y sin gastos, una Misa cantada con Responso.

§ El Parracho, ó Sacerdote, acabado su ministerio, no se irá de la casa del Difunto, sin consolar brevemente á sus parientes, y domésticos, encargandoles, no que no se duelan, ni lloren, porque ni uno, ni otro puede improbarse, sino que se duelan, y lloren con moderacion christiana, sin mesarse, arañarse, golpearse, ó cometer otros semejantes excesos: y finalmente prometiendoles que encomendará á Dios al Difunto. Baruf. ubi sup. num. 48. y 49.

Despues, compuesto honestamente el cadaver, como se acostumbra, pongase en lugar decente con luz,

y con una pequeña Cruz ante el pecho, y si no la hubiere, ponganse en forma de Cruz las manos: de quando en quando rocíase con agua bendita; y mientras se hace tiempo de llevarle a enterrar, los Sacerdotes, u otros asistentes hagan oracion por el Difunto.

§ Se compondrá honestamente el cadaver, si se pusiere boca arriba, juntos los pies, cerrados los ojos, lavado el rostro, manos, y pies si se ha de exponer descalzo, peinado el cabello, con los brazos sobre el pecho, y decentemente vestido, y amortajado: este piadoso oficio lo hacen y prestan los domesticos, y familiares, los varones á los varones, y las hembras á las hembras. Idem. ibi. n. 28. y 29.

§ Nunca se han de dexar los cadaveres de los Chistianos sin luz: porque con ella se significa, que ni la muerte puede apagar su Fé, que sus Almas viven: que son hijas de la luz, y que sus cuerpos han de resucitar. Ibid. n. 36. y 37.

§ La Cruz significa, que el cadaver es uno de los Fieles de Christo. Demasiado infeliz seria el Lugar de Chistianos, en que no hubiere Cruz que ponerle ante el pecho, ó materiales de que formarla, pues facilmente puede hacerse de qualquiera, aunque sea palma, arista, ó paja: y si no la hubiere, crucensele los brazos sobre el pecho, que es uso antiquissimo, y laudable. Ibid. n. 39. 40. y 41.

§ La frecuente aspersion con Agua bendita aprovecha á los Difuntos, porque en las Preces, con que se bendice, pide la Iglesia libertad de las penas que por las culpas se deben, y por las mismas sirve de abuyentar los demonios, para que no impidan con distracciones, ó de otra manera las oraciones de los circunstantes: ni se burlen de los cadaveres, porque suelen enfurecerse contra los de algunos, haciendo despues de la muerte, lo que no pudieron en vida. Ibid. num. 44.

§ Acompañar de día los cadaveres de los Fieles, y velarlos de noche, rezando en el interin por sus Almas los que los acompañan, y velan, es costumbre muy antigua en la Iglesia, aun dura hasta nuestros tiempos, para impedir los insultos de los ratones, y otras bestezuelas, que pueden roerlos, y ofenderlos. En algunas partes se prohiben severamente por Constituciones Synodales, no estas Vigilias, sino los concursos á ellas de personas de ambos se-

ños, ocasionados á embriagueces, y otros desordenes: y en todas partes es digno de perseguirse tan pernicioso abuso, hasta extinguirlo. Idem desde el num. 45. al 53.

§ Si el cadaver no pudiere quedarse en la casa, puede depositarse en una Iglesia sea la que fuere, ó en otro lugar decente, y honesto, mientras se hace hora de enterrarle: esta traslación se debe hacer privadamente de noche, ó á la madrugada: y para hacerla no se necesita de Cruz, ni de la presencia del Parroco: el qual no puede impedir este deposito, ni pedir por él algunos derechos, aunque el deposito se haga en su Iglesia Parroquial, ni obligar á los herederos, á que en ella hagan antes el Oficio funeral, como se ha de hacer en la Iglesia en que se ha de hacer el entierro. Idem num. 54. Que este deposito penda solo del arbitrio de los herederos del Difunto, y que ninguna obligacion tengan de hacerlo en las Parroquias, quando los entierros se han de hacer en Iglesias Regulares, lo tienen declarado las Sagradas Congregaciones por los siguientes Decretos.

Petita, & etiam non obtenta licentia, possunt cadavera deponi arbitrio hæredum in qualibet Ecclesia, usque ad tempus illa processionaliter, deferendi ad Ecclesiam sepultura. S. R. C. 22. Ju n. & 13. Jul. 1675.

An cadavera defunctorum sepelienda in Ecclesia PP. Minorum Observantium Terræ Petræ Sanctæ, antequam ad eorum Ecclesiam deferantur, debeat prius asportari ad Parochialem: & eorum ibidem debeat fieri exposito usque ad horam sepulturae Sacr. Congr. Conc. die 14. Martij 1722. 16. Mart. 1726. 6. Febr. 1734. Respondit negative. Veanse en Cavalieri. Agend. Defunct. en el Cap. 15. los Decretos 10. 16. 18. 37. y 42.

***